

Resultat av remiss för begrepp kring vårdplatser, överbeläggning och utlokaliserad patient

Begreppen i denna remiss är resultatet från det terminologiarbete som är en del av projektet Öppen jämförelse och utvärdering av överbeläggningar. Begreppen har förankrats genom bred nationell remiss och synpunkter på definitioner och kommentarer har lett till ändringar av de förslag som skickats ut. Remissen avslutades den 1 november 2011.

Innehåll

Bilaga 2 Resultat av remiss för begrepp kring vårdplatser, överbeläggning och utlokaliserad patient.....	1
Bakgrund	1
Resultatet.....	2
Svarande remissinstanser	2
<i>Landsting och regioner</i>	2
<i>Myndigheter</i>	2
<i>Kommuner</i>	3
<i>Organisationer</i>	3
Sammanställning av synpunkter.....	3
Begreppsdiagram.....	6
Slutgiltig termlista.....	8

Bakgrund

I samband med projektet Öppen jämförelse och utvärdering av överbeläggningar har några begrepp i [Socialstyrelsens termbank](#) inom områdena vårplatser samt överbeläggningar och utlokalisering av patienter setts över och reviderats av en arbetsgrupp. Dessutom har två begrepp tagits bort och två nya begrepp har tillkommit. Arbetsgruppen är sam-

mansatt av medlemmar från Socialstyrelsens projektgrupp (4), SKL (1), landsting (5) och Arbetsmiljöverket (1).

Målet med terminologiarbetet är att interna och externa intressenter lägger samma innebörd i de enskilda begreppen och använder de rekommenderade termerna på ett enhetligt sätt. De slutgiltiga definitionerna publiceras i [Socialstyrelsens termbank](#) under november 2011.

Resultatet av projektet i sin helhet kommer att presenteras den 31 januari 2012 i en delrapport.

Resultatet

Remissen skickades till 155 remissinstanser. 55 har svarat, 12 har meddelat att de avstår eller inte har några synpunkter.

Svarande remissinstanser

Landsting och regioner

- Jämtlands Läns landsting
- Landstinget Dalarna
- Landstinget Gävleborg
- Landstinget i Jönköpings län
- Landstinget Sörmland
- Landstinget i Uppsala län
- Landstinget i Värmland
- Landstinget Västmanland
- Landstinget i Östergötland
- Landstinget Västernorrland
- Norrbottens Läns landsting
- Region Skåne
- Stockholms Läns landsting
- Västerbottens Läns landsting
- Västra Götalandsregionen
- Örebro Läns landsting
- Region Halland

Myndigheter

- Arbetsmiljöverket
- Arbetsförmedlingen
- Kriminalvården
- Läkemedelsverket
- Smittskyddsinstitutet
- Statens Folkhälsoinstitut

Kommuner

- Aneby
- Båstad
- Eskilstuna
- Gotland
- Grästorp
- Gävle
- Halmstad
- Härjedalen
- Järfälla
- Karlstad
- Kristianstad
- Lomma
- Lysekil
- Malmö
- Mark
- Osby
- Perstorp
- Svedala
- Tierp
- Timrå
- Uddevalla
- Vårgårda
- Västerås
- Åstorp
- Österåker

Organisationer

- Svensk Sjuksköterskeförening
- Svenska Läkaresällskapet
- Sveriges Kommuner och Landsting
- Sveriges Läkarförbund
- Sveriges Pensionärers Riksförbund
- Vårdförbundet
- Svenska Diabetesförbundet

Sammanställning av synpunkter

Generellt har remissinstanserna gett positiv återkoppling på föreslagna termer, definitioner och kommentarer. Tabell 1 nedan visar hur remiss-svaren har fördelats i svarsmallen. Arbetsgruppen har gått igenom alla synpunkter och kommentarer och tittat särskilt på nej-svaren. Vissa synpunkter har beaktats, andra inte. Se tabell 2 nedan för information begrepp för begrepp.

Tabell 1 Svar enligt svarsmallen

Term	Ja term	Nej term	Ja def.	Nej def.
vårdplats	51	2	42	7
disponibel vårdplats	50	3	43	7
fastställd vårdplats	51	2	49	3
ej disponibel vårdplats*	12	1	12	0
extra vårdplats*	11	1	11	0
teknisk plats	44	4	43	6
utlokaliserad patient	49	3	46	6
överbeläggning	49	2	43	8

* Många remissvarare hade inte kryssat i något men några lämnade en kommentar: ytterligare 6 respektive 8 tillstyrker borttagning, och ett par tycker att termerna bör kvarstå.

Tabell 2 Motiveringar**vårdplats**

Flera remissinstanser menade att termen även används inom öppen vård och inte bara inom slutenvård som i remissförslaget. Definitionen har därför vidgats till att vara en ligg- eller sittplats på vårdenhetsnivå som kan användas för vård eller behandling. Därmed utgår ”inskriven patient” från definitionen. Några remissinstanser påpekade cirkeldefinition eftersom begreppet *inskrivning* i termbanken refererar till vårdplats, men detta undviks nu. Kommentaren om den nationella statistiken stryks då eftersom den endast avsåg slutenvård.

disponibel vårdplats

Definitionen har tydligare knutits till vilka kriterier som ska uppfyllas för att vårdplatsen ska vara disponibel. Begreppet innehåller nu, förutom tidsaspekt (kan beläggas nu), en patientsäkerhets- och arbetsmiljöaspekt: den disponibla vårdplatsen ska ha rätt fysisk utformning, utrustning och bemanning som säkerställer patientsäkerhet och arbetsmiljö. Dessutom är begreppet begränsat till slutenvård.

Tidigare definierades disponibel vårdplats som en typ av fastställd vårdplats, men detta har reviderats. Nu står i stället disponibel vårdplats och fastställd vårdplats under olika indelningsgrunder. Disponibel vårdplats avser tillgänglighet, medan fastställd vårdplats avser budget och planering. Termen disponibel vårdplats har behållits eftersom den är inarbetad och använd.

Kommentaren om teknisk plats har strukits, se nedan under teknisk vårdplats.

fastställd vårdplats

Begreppet är begränsat till slutenvård. Definitionen siktar in sig på att det är huvudman som beslutar om antalet fastställda vårdplatser i budget- och planeringssyfte.

ej disponibel vårdplats

Detta begrepp stryks från Socialstyrelsens termbank, definition anses överflödig av flera remissinstanser.

extra vårdplats

Detta begrepp stryks från Socialstyrelsens termbank, definition anses överflödig av flera remissinstanser, se i stället överbeläggning.

teknisk vårdplats

Termen teknisk plats ändras till teknisk vårdplats och definieras som en typ av disponibel vårdplats enligt flera remissvarares synpunkter.

utlokaliserad patient

Ny term^{**}. Efter remissgenomgången har definitionen förtydligats med "specifik kompetens" i syfte att förtydliga att en patient blir utlokaliserad även i fall när det medicinska ansvaret formellt flyttas över till en annan vårdenhet som inte har den specifika kompetensen. Dessutom har en mening om tolkningen av begreppet *medicinskt ansvar* lagts till i kommentarfältet.

överbeläggning

Ny term^{**}. Det har inkommit väldigt få konkreta förslag på ändring av eller kommentarer om termen och definitionen.

^{**} **termpost:** del av en strukturerad terminologisk datasamling som avser ett visst begrepp

Läsanvisning till begreppsdiagrammet

Grafik	Relationstyp	Beskrivning	Läsvägledning
	<p>Generisk relation</p>	<p>Det underordnade begreppet är en <i>typ av</i> det överordnade.</p> <p>Det överordnade begreppet och det underordnade begreppet har en uppsättning gemensamma kännetecken, men där det underordnade begreppet har åtminstone ytterligare ett särskiljande kännetecken.</p> <p>Den generiska relationen representeras av röda streck.</p> <p>Tjockare röda streck avser indelningsgrund.</p>	<p>vårdplats är en <i>typ av</i> ligg- eller sittplats</p> <p>disponibel vårdplats och fastställd vårdplats är två typer av vårdplats</p> <p>Vårdplats kan indelas dels efter sluten respektive öppen vård, dels (inom sluten vård) avseende tillgänglighet respektive budget.</p>
	<p>Associativ relation</p>	<p>Begreppen är relaterade till varandra på visst tematiskt sätt, som inte avser över- och underordning eller del – helhet.</p> <p>Den associativa relationen representeras av svarta pilar.</p> <p>Relationsnamnet kan skrivas ut och ska då läsas i pilens riktning.</p>	<p>inskrivning <i>förutsätter</i> disponibel vårdplats</p>

Slutgiltig termlista

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa
vårdplats	<p>bäddplats på vårdenhet som en inskriven patient kan disponera under ett vårdtillfälle</p> <p>ligg- eller sittplats på vårdenhet som kan användas för vård och behandling</p>	I den nationella statistiken räknas t.ex. intensivvårdsplats och förlossningsplats som vårdplats om patienten inte samtidigt har en vårdplats.		<p>Beslutad 2004</p> <p>Reviderad term-post</p>
disponibel vårdplats	<p>fastställd vårdplats som är belagd eller kan beläggas</p> <p>vårdplats i sluten vård med fysisk utformning, utrustning och bemanning som säkerställer patientsäkerhet och arbetsmiljö</p>			<p>Beslutad 2004</p> <p>Reviderad term-post</p>
fastställd vårdplats	<p>vårdplats som normalt står till kontinuerligt förfogande för vårdenhet</p> <p>vårdplats i sluten vård beslutad av huvudman</p>	Fastställd vårdplats är en administrativ benämning och används i t.ex. budget- och planeringssammanhang.		<p>Beslutad 2004</p> <p>Reviderad term-post</p>
teknisk plats teknisk vårdplats	<p>bäddplats på vårdenhet med särskilda resurser som en inskriven patient tillfälligt kan disponera</p> <p>disponibel vårdplats på vårdenhet med särskilda resurser</p>	<p>I den nationella statistiken räknas t.ex. intensivvårdsplats och förlossningsplats som teknisk plats när patienten samtidigt disponerar en vårdplats.</p> <p>Exempel: intensivvårdsplats, förlossningsplats.</p>		<p>Senast beslutad 2006</p> <p>Reviderad term-post</p>

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa
utlokaliserad patient	inskriven patient som vårdas på annan vård-enhet än den som har specifik kompetens och medicinskt ansvar för patienten	Innebörden i begreppet ”medicinskt ansvar” måste tolkas lokalt utifrån vårdgivarens organisatoriska förut-sättningar. En patient räknas inte som utlokali-se-rad när det är medicinskt motiverat att vårda på annan vårdenhet, t.ex. kirur-gisk vård på barnavdelning, isole-ringsvård, vård på akutvårdsenhet och intensivvård.		Ny termpost
överbeläggning	händelse när en in-skriven patient vårdas på vårdplats som inte uppfyller kraven på disponibel vårdplats			Ny termpost
ej disponibel vårdplats	fastställd vårdplats som för tillfället inte kan beläggas			Beslutad 2004 Stryks
extra vårdplats	tillfälligt anordnad, belagd vårdplats	Extra vårdplats förekommer endast när samtliga disponibla vårdplatser är belagda.		Beslutad 2004 Stryks